

Kartonski primjer povijesne ličnosti

Valentina Milohanić, prof
Osnovna škola Split 3

Vrednovanje proceduralnog znanja pruža učiteljima priliku za zadavanje projektnih zadataka koji potiču kreativnost učenika. Primjer projektnog zadatka kojim se potiče kreativnost učenika jest zadatak izrade kartonskog primjerka povijesne ličnosti. Provođenje ovakvog projektnog zadatka ima nekoliko etapa:

1. odabir povijesnih ličnosti za koje će učenici izraditi kartonski primjerak
2. osmišljavanje jasnih kriterija vrednovanja i bodovne ljestvice za vrednovanje i ocjenjivanje
3. zadavanje zadatka i kriterija vrednovanja učenicima
4. prezentacija učeničkih radova
5. vrednovanje i ocjenjivanje radova te objava ocjena
6. evaluacija zadatka.

1. etapa

Učenici 6. razreda prilikom obrade gradiva o hrvatskoj povijesti srednjeg vijeka upoznaju čitav niz povijesnih ličnosti te uče o obilježjima njihove vladavine. Upravo su povijesne ličnosti, odnosno hrvatski kneževi i kraljevi, iz nastavnog sadržaja Hrvatska kneževina, kraljevstvo, zajednica s Ugarskom, dio habsburških zemalja odabrani za izradu kartonskog primjerka povijesne ličnosti. Odabrani su kneževi i kraljevi: knez Borna, knez Ljudevit, knez Trpimir, knez Domagoj, knez Branimir, kralj Tomislav, kralj Stjepan Držislav, Svetoslav Suronja, kraljica Jelena (majka Stjepana Držislava), kralj Petar Krešimir IV., kralj Zvonimir, kralj Petar Svačić, kralj Koloman, kralj Bela IV., kralj Karlo Anžuvina, kralj Ludovik Anžuvina, Pavao Šubić, kralj Žigmund Luksemburški.

2. etapa

Prije nego što je učenicima predstavljen projektni zadatak, osmišljeni su jasni kriteriji vrednovanja:

- kartonski primjerak važne povijesne osobe - 3 boda
- kartonski primjerak krije 5 važnih podataka - 5 bodova (svaki podatak je jedan bod)
- predstavljanje kartonske ličnosti - 2 boda.

Na temelju bodova iz kriterija vrednovanja izrađena je bodovna ljestvica s ukupnim brojem bodova 10 na temelju koje se ocjenjuju radovi:

- 5 bodova - dovoljan (2)
- 6, 7 bodova - dobar (3)
- 8 bodova - vrlo dobar (4)
- 9 i 10 bodova - odličan (5).

3. etapa

Učenicima je nakon obrade nastavne teme ili većeg dijela gradiva nastavne teme Hrvatska kneževina, kraljevstvo, zajednica s Ugarskom najavljen i objašnjen projektni zadatak. Učenici su dobili zadatak u kojem moraju izraditi kartonski primjerak povijesne ličnosti koji krije važne podatke o toj osobi i njegovoj važnosti. Objašnjeni su im kriteriji vrednovanja te zadan vremenski rok za izradu zadatka. (Ako se zadatak zadaje nakon obrade cjelokupnog gradiva, može se zadati rok od 1 tjedna, a ako se zadatak zadaje nakon obrade većeg dijela gradiva, može se zadati rok od 2 tjedna.)

Zatim su pročitane odabrane povijesne ličnosti iz hrvatske srednjovjekovne povijesti, a slučajnim odabirom iz e-dnevnika određen je redoslijed kojim učenici biraju povijesnu ličnost za projektni zadatak.

4. etapa

Na satu ponavljanja prije pisanja pisane provjere znanja učenici su predstavili svoje radove.

Učeničkim je radovima ukrašena učionica.

Odabrani radovi učenika:

Na satu je važno ponoviti koji su bili kriteriji vrednovanja te objasniti bodovnu ljestvicu, a prilikom priopćavanja ocjena objasniti koji su bili nedostaci rada.

6. etapa

Nakon provođenja projektnog zadatka korisno je provesti evaluaciju, pisanim ili usmenim putem. Učenici su većinom izjavili da im je ovakav zadatak bio zanimljiviji od izrade klasičnog plakata ili PowerPoint prezentacije. Također, posebno im je zanimljivo bilo vidjeti gdje su učenici sakrili podatke o povijesnim ličnostima.

Odabir ovakvog zadatka potiče veću kreativnost kod učenika jer na temelju slikovnih povijesnih izvora ili samostalno moraju prikazati određenu povijesnu ličnost, moraju odabrati pet povijesnih podataka o određenoj osobi i osmisliti kako će odabrane podatke smjestiti, odnosno sakriti u prikaz njihove povijesne ličnosti.

Ovakav je zadatak prikladan za povijesne sadržaje u kojim se spominje više povijesnih ličnosti. Osim nastavnog sadržaja Hrvatska kneževina, kraljevstvo, zajednica s Ugarskom, dio habsburških zemalja i sljedeći su sadržaji pogodni za zadavanje projektnog zadatka izrade kartonskog primjerka povijesne ličnosti:

RAZRED	TEMA PROJEKTOG ZADATKA	DOMENA	SADRŽAJ ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA
5.	Rimski vladari	D. Politika	Biti rimski car
6.	Umjetnici od romanike do baroka	E. Filozofsko - religijsko - kulturno područje	Umjetnost od predromanike do baroka – europski i hrvatski primjeri
7.	Umjetnici modernog doba	E. Filozofsko - religijsko - kulturno područje	Umjetnost modernog doba – slikarstvo, glazba i književnost
8.	Umjetnici, znanstvenici i sportaši suvremenog doba	E. Filozofsko - religijsko - kulturno područje	Umjetnost, religija, kultura i sport u 20. i 21. stoljeću (1)

Prijedlog za citiranje (APA stil):

Milohanić, V. (2024). Kartonski primjer povijesne ličnosti. *Poučavanje povijesti*, III(1), 65-66.

Bilješke

1. Kurikulum nastavnog predmeta Povijest za osnovne škole i gimnazije. Zagreb: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019. https://skolazivot.hr/wp-content/uploads/2020/06/POV_kurikulum.pdf str. 17, 22, 23, 28, 34.